

In deze Dakenraad wordt stilgestaan bij de typering van het bouwteammodel. In Dakenraad nr. 135 zal een praktische checklist worden opgenomen.

Bouwteam

Het bouwteammodel is ontstaan vanuit de wens van een opdrachtgever dat deze in de uitvoering niet wordt geconfronteerd met niet-maakbare detailleringen. Bij grote complexe projecten hoort uiteraard ook de dakaannemer aan te sluiten. Aan de partijen wordt dan gevraagd hun uitvoeringsknowhow al in het ontwerp stadium ter beschikking te stellen.

Voordeel hiervan is dat ontwerp en realisatie beter op elkaar aansluiten, er goed op de planning kan worden gestuurd en er een sterke reductie zal plaatsvinden van meer- en minderwerk, nu het ontwerp feitelijk is uitgekristalliseerd en in de uitvoering minder aanpassingen hoeven plaats te vinden dan bij een traditioneel STABU-bestek.

In een recente uitspraak van het Gerechtshof Den Haag van 14 juni 2016 worden feitelijk vorenstaande aspecten onderschreven.

“Kenmerkend is de tijdelijke samenwerking waarbij partijen in gecoördineerd verband werkzaamheden verrichten die uit hun eigen functie voortkomen. Daarnaast geven de deelnemers advies, zodat kan worden meegewerkt aan de taakvervulling van collega-deelnemers. Kenmerkend voor het bouwteam is de aanwezigheid van een aannemer in de ontwerpfase, zodat inzicht wordt verkregen op de uitvoerbaarheid van het ontwerp en de kosten van het ontwerp”, aldus het Gerechtshof.

Als het ontwerp eenmaal definitief is en partijen overgaan tot de uitvoering van het werk, zal er uiteraard vanuit de opdrachtgever worden gecontracteerd met een bouwkundig aannemer. Het Gerechtshof bestempelde daarom het bouwteamcontract als een voorbereidende hulpovereenkomst. Vervolgens zal in de bouwkolom iedere partij de eigen disciplines aansturen op basis van een back-to-back-regeling, dan wel een specifiek contract.

Naast een helder contractueel kader, is vaak voor de deelnemende partijen aan het bouwteam niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor welke ontwerpinput. Binnen het traditionele bouworganisatiemodel op basis van de UAV 2012 was een duidelijke scheiding gemaakt tussen enerzijds ontwerpverantwoordelijkheid en anderzijds uitvoeringsverantwoordelijkheid. De opdrachtgever was immers verantwoordelijk voor het ontwerp, de aannemer voor de realisatie.

Afhankelijk van de ontwerpinput van partijen kan het aansprakelijkheidsniveau binnen een bouwteamcontract aanzienlijk verschillen. Op 6 juli 1982 (publicatie Bouwrecht 1982, pagina 715) heeft de Raad van Arbitrage een standaard uitspraak gewezen omtrent de aansprakelijkheid van de deelnemers aan een bouwteamcontract. De betreffende rechtsoverwegingen van dit vonnis worden als de heersende leer beschouwd. De regeling komt erop neer dat er geen gezamenlijke aansprakelijkheid van alle leden van het team is voor datgene wat in het team tot stand komt. Er is sprake van een zogenoemde individuele aansprakelijkheid. De verantwoordelijkheid voor het ontwerp of advies wordt gelegd bij degene op wiens specifieke terrein de adviezen of ontwerpen betrekking hebben en mits diegene dat advies of ontwerp ook aanvaardt en tot het zijne heeft gemaakt. Als deze toverformule wordt toegepast op de positie van een dakaannemer, kan het navolgende worden gesteld.

Als de dakaannemer een ontwerpadvies geeft om bijvoorbeeld een constructie of een engineeringdetail anders te ontwerpen dan oorspronkelijk door de architect was voorgesteld, is de dakaannemer voor dat advies niet verantwoordelijk indien voldaan is aan de navolgende drie voorwaarden:

1. Er is een deelnemer in het bouwteam aan te wijzen als degene op wiens specifieke terrein dit voorstel betrekking heeft (bijvoorbeeld architect of constructeur).
2. De betreffende discipline heeft dit voorstel van de dakaannemer aanvaard.
3. Die betreffende discipline heeft het specifieke advies ook tot het zijne gemaakt.

Het mag duidelijk zijn dat het merendeel van de aansprakelijkheidsvraagstukken over het ontwerp eerst ten tijde van de realisatie, dan wel na de datum van oplevering of binnen de garantietermijn gaan spelen. Om op dat moment de eigen positie veilig te stellen, is het dus van essentieel belang dat ten tijde van het bouwteamoverleg eenduidig, transparant en objectief wordt genotuleerd welke partij welke adviezen op welk moment heeft gegeven en door wie die adviezen zijn overgenomen en aanvaard!

Mr D.P. (Pieter) de Vries
www.kpieto.nl

